

**TYÖELÄMÄ- JA TASA-
ARVOVALIOKUNNAN LAUSUNTO
9/2009 vp**

Hallituksen esitys laiksi työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 19 päivänä toukokuuta 2009 lähettäessään hallituksen esityksen laiksi työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä (HE 72/2009 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi sosiaali- ja terveysvaliokuntaan samalla määrännyt, että työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan on annettava asiasta lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Päivi Kerminen ja ylitarkastaja Patrik Kuusinen, työ- ja elinkeinoministeriö
- hallitussihteeri Maritta Hirvi, sosiaali- ja terveysministeriö
- etuuspäällikkö Marja-Leena Seppälä, Kansaneläkelaitos

- johtava asiantuntija Matti Ylikoski, Työterveyslaitos
- puheenjohtaja Markku Lehto, Satakomitea
- apulaisjohtaja Kaija Kallinen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- lakimies Heli Puura, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
- asiantuntija, HTM Vesa Rantahalvari, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
- johtaja Pasi Paksuniemi ja asiantuntija Pauli Löija, Helsingin klubitalot ry
- koulutusjohtaja Mika Vuorela, Mielenterveyden Keskusliitto ry
- vammaispoliittinen suunnittelija Terttu Manelius, Vammaisfoorumi ry
- toimitusjohtaja Marjatta Varanka, VATES-säätiö
- johtava lakimies Heikki Kotila, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma.

Lisäksi kirjallisen lausunnon on antanut Kehitysvammaliitto ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä. Uusi laki koskisi sekä työeläkelakien että kansaneläkelain mukaisella työkyvyttömyyseläkkeellä olevia. Heidän työhön palaamis-

taan tuettaisiin siten, että he voisivat työkyvyttömyyseläkkeellä ollessaan ansaita eläkkeensä rinnalla työansioita ainakin 600 euroa kuukaudessa ilman, että se vaikuttaisi heidän eläkkeeseensä.

Kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä saavalla voisi olla eläkkeensä rinnalla tekemästään työstä ansiotuloja enintään 600 euroa kuukaudessa ilman, että nämä työansiot vaikuttaisivat hänen maksussa olevaan työkyvyttömyyseläkkeeseensä. Työeläkelakien mukaisella täydellä työkyvyttömyyseläkkeellä oleva voisi ansaita eläkkeensä rinnalla tekemästään työstä enintään 40 prosenttia työkyvyttömyyttä edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta tai, jos edellä mainittu 40 prosenttia vakiintuneesta keskiansiosta on vähemmän kuin 600 euroa, enintään 600 euroa kuukaudessa. Työeläkelakien mukaisella osatyökyvyttömyyseläkkeellä oleva voisi ansaita enintään 60 prosenttia työkyvyttömyyttä edeltävästä keskiansiosta tai, jos edellä tarkoitettu 60 prosenttia on vähemmän kuin 600 euroa kuukaudessa, enintään 600 euroa kuukaudessa. Ehdotettua 600 euron ansaintarajaa ei sidottaisi indeksiin.

Jos työkyvyttömyyseläkkeen saajan työansiot ylittäisivät ehdotetun lain mukaiset ansain-

tarajat, hänen eläkkeensä maksaminen keskeytettäisiin ja eläke jätettäisiin lepäämään vähintään kolmeksi kuukaudeksi ja enintään kahdeksi vuodeksi. Lepäävänä olevan työkyvyttömyyseläkkeen maksaminen aloitettaisiin ilman työkyvyn arviointia uudelleen eläkkeensaajan ilmoitettua eläkelaitokselle työskentelynsä päättymisestä tai työansiodensa vähentymisestä enintään ansaintarajan suuruisiksi. Ehdotetut lepäämäänjättämissäännökset koskisivat kaikkia työeläkelakien ja kansaneläkelain mukaisia työkyvyttömyyseläkkeitä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2010 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2010 alusta, ja se olisi voimassa vuoden 2013 loppuun. Lain voimassaolon aikana seurattaisiin, edistääkö se käytännössä riittävästi työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhön palaamista.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Työhön palaaminen työkyvyttömyyseläkkeeltä

Pääministeri Vanhasen II hallituksen ohjelmassa painotetaan erityisesti vammaisten henkilöiden yhteiskuntaan ja työelämään osallistumisen tukemista. Työ on hallitusohjelman mukaan paras keino syrjäytymisen ehkäisemisessä ja köyhyyden torjumisessa. Vammaisten henkilöiden työelämään osallistuminen on tärkeää ja tarpeellista myös työvoiman saatavuuden turvaamiseksi.

Suomessa on tällä hetkellä työeläkelakien mukaisella täydellä työkyvyttömyyseläkkeellä noin 172 400 henkilöä, joista 16 500 henkilöä on osatyökyvyttömyyseläkkeellä. Vuonna 2008 tehdyn tutkimuksen mukaan täyttä työkyvyttömyyseläkettä saavista 5 prosenttia teki ansiotyötä. Osatyökyvyttömyyseläkkeellä olijoista

ansiotyötä teki runsas kaksi kolmannesta, ja heistä valtaosalla työ oli säännöllistä. Niistä työkyvyttömyyseläkkeellä olevista, jotka eivät ole töissä, arvioidaan runsaan 32 000 henkilön haluavan ja pystyvän työhön ainakin jonkin verran.

Työeläkelakien ja kansaneläkelakien mukaisen työkyvyttömyyseläkkeiden tarkoituksena on turvata henkilön toimeentulo silloin, kun hän ei terveydentilansa vuoksi kykene omalla työllään ansaitsemaan toimeentuloaan. Tämän vuoksi työkyvyttömyyseläkettä koskevilla laeilla on työntekoa rajoittavia säännöksiä, joiden ylittyessä työnteko ja siitä saadut työansiot vaikuttavat henkilölle myönnettyyn työkyvyttömyyseläkkeeseen.

Hallituksen esityksessä arvioidaan, että nykyiset työkyvyttömyyseläkkeiden työntekoa rajoittavat säännökset vaikeuttavat huomattavasti työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työllistymistä. Työeläkelakien säännökset työansioden 40 prosentin ja 60 prosentin enimmäisansaintara-

joista estävät erityisesti sellaisten henkilöiden työllistymistä, joiden työkyvyttömyyseläke ja sen perusteena oleva vakiintunut keskiansio on pieni. Työhönpaluun esteenä voi olla myös se, että työeläkelakien mukaan eläkkeen lepäämään jättäminen ei ole mahdollista. Kansaneläkelain mukaisella työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhön hakeutumista rajoittaa erityisesti se, etteivät kansaneläkelain työkyvyttömyyseläkkeen lepäämäänjättämissäännökset koske kuntoutustuella eikä työeläketulolla vähennetyllä työkyvyttömyyseläkkeellä olevia henkilöitä. Myös eläkkeensaajan asumistuen menettäminen eläkkeen lepäämässäolon ajalta vähentää työhön hakeutumista.

Työhönpaluun edistäminen

600 euron ansaintaraja

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että työkyvyttömyyseläkettä saavat voivat ansaita eläkkeensä rinnalla ainakin 600 euroa kuukaudessa ilman, että se vaikuttaa heidän eläkkeeseensä. Tämä ehdotettu 600 euron ansaintaraja koskee sekä työeläkelakien että kansaneläkelain mukaisia työkyvyttömyyseläkkeitä. Ansaintarajaa ei sidota indeksiin, koska erityislaki on voimassa neljän vuoden määräajan.

Kansaneläkelaitoksen täyttä työkyvyttömyyseläkettä saavilla henkilöillä on vuodesta 1999 saakka ollut oikeus ansaita 588,66 euroa kuukaudessa ilman, että työtulo vaikuttaa työkyvyttömyyseläkkeen maksamiseen. Säännöksen tarkoituksena on luoda eläkkeellä oleville mahdollisuus kohentaa toimeentuloaan eläkkeen lisäksi ansaittavalla työtulolla. Säädettyä tuloarajaa ei ole sidottu indeksiin, eikä se sen vuoksi ole seurannut yleistä palkkojen ansiokehitystä. Jos säädettyyn ansaintarajaan tehtäisiin indeksikorotus, se nostaisi ansiorajan noin 700 euroon kuukaudessa. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että ilman indeksitarkistusta ehdotettu ansaintaraja korottaisi kansaneläkelain mukaisella täydellä työkyvyttömyyseläkkeellä olevan ansaintarajaa nykyisestä vain noin 11 euroa kuukaudessa, ja toteaa, että ehdotettua korkeampi

ansaintaraja kannustaisi tehokkaammin työntekoon.

Työkyvyttömyyseläkkeellä olevien ansaintarajan nostamisella 600 euroon pyritään hallituksen esityksen mukaan edistämään eläkkeellä olevien työllistymistä. Valiokunta huomauttaa, että ehdotettu 600 euron kuukausiansaintaraja saattaa kuitenkin joissakin tapauksissa tosiasiallisesti päinvastoin vaikeuttaa työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työllistymistä. Tämä johtuu siitä, että nykyisellä työehtosopimusten mukaisella vähimmäispalkkatasolla päästään jo noin 17–20 viikkotyötunnilla työansioon, joka ylittää ehdotetun 600 euron ansaintarajan. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tämä on johtanut jo nykyisillä työkyvyttömyyseläkkeitä koskevilla ansaintarajoilla tilanteisiin, joissa eläkkeellä oleva työntekijä on joutunut lyhentämään työaikaansa tai kieltäytymään sovituista palkan yleiskorotuksista. Työnantajan kannalta työtuntien vähentäminen saattaa johtaa lisähenkilöstön rekrytointitarpeeseen, mikä taas saattaa johtaa lyhyttä työpäivää tekevän työkyvyttömyyseläkkeellä olevan henkilön työsuhteen päättymiseen.

Valiokunta toteaa, että tällaisten tilanteiden syntyminen saattaa entisestään vaikeuttaa työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluuta, ja esittää, että sosiaali- ja terveysvaliokunta harkitsee ansaintarajan nostamista 700 euroon kuukaudessa.

Eläkkeen lepäämään jättäminen

Ehdotetun lain mukaan työkyvyttömyyseläkkeen maksaminen keskeytetään ja eläke jätetään lepäämään vähintään kolmen kuukauden ja enintään kahden vuoden ajaksi, jos työkyvyttömyyseläkkeellä olevan ansiot ylittävät säädetyn 600 euron kuukausirajan. Lepäämään jätetty eläke on oikeus saada takaisin säädetyn kahden vuoden puitteissa ilman työkyvyn uudelleen arviointia, kun henkilön ansiot vähenevät enintään 600 euron ansaintarajan suuruisiksi. Myös määrääjäksi myönnetty työkyvyttömyyseläke on

mahdollista jättää lepäämään. Lepäämäänjättämiskertoja ei ole rajoitettu, mutta eläkkeen voi saada uudelleen lepäämään vain, jos henkilön työkyvyttömyyseläke on ollut lepäämäänjättämiskertojen välillä maksussa vähintään kolme kuukautta.

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta pitää hyvänä hallituksen ehdotusta siitä, että eläkkeen lepäämään jättäminen ulotetaan koskemaan myös työeläkelakien mukaisia eläkkeitä. Valiokunta kuitenkin huomauttaa, että ehdotettu kahden vuoden lepäämäänjättämisaika voi olla liian lyhyt erityisesti mielenterveydellisistä syistä työkyvyttömyyseläkkeellä olevien henkilöiden työllistymisen edistämiseksi. Turvallinen ja pitkäaikainen siirtymisvaihe eläkkeeltä työhön on mielenterveyskuntoutujien työllistymisen kannalta ensiarvoisen tärkeää. Epävarmuus eläkkeeseen perustuvan toimeentulon jatkumisesta kahden vuoden työskentelyn jälkeen heikentää terveydentilaa ja vaikeuttaa työllistymistä entisestään. Kahden vuoden siirtymisaika voi olla liian lyhyt myös muista syistä työkyvyttömyyseläkkeellä oleville. Työkyvyttömyyden vuoksi työelämän ulkopuolella olleelle ei edes kahden vuoden säännöllinen työssäolo aina anna varmuutta työssä jaksamisesta, mikä saattaa johtaa siihen, että eläkkeensä lepäämään siirtänyt saattaa onnistuneenkin kahden vuoden työskentelyn jälkeen pysyvän työllistymisen sijasta siirtyä takaisin työkyvyttömyyseläkkeelle.

Ehdotetussa laissa työkyvyttömyyseläkkeen lepäämäänjättämiskertoja ei ole rajattu, vaan työkyvyttömyyseläkkeelle palannut voi jättää eläkkeensä uudelleen lepäämään. Eläkkeen lepäämään jättäminen uudelleen edellyttää kuitenkin, että työkyvyttömyyseläkettä maksetaan välillä vähintään kolmen kuukauden ajalta. Tämä pakollinen kolmen kuukauden eläkkeelläolo voi valiokunnan saaman selvityksen mukaan johtaa tilanteisiin, joissa onnistunut työsuhde joudutaan väliaikaisesti keskeyttämään kolmeksi kuukaudeksi, koska työeläkettä saava henkilö ei kahden vuoden työssäolon perusteella uskalla luopua hänelle myönnetystä työkyvyttömyyseläkkeestä. Työsuhteen katkaiseminen kolmen kuukauden ajaksi ei valiokunnan käsityksen mu-

kaan tällaisissa tapauksissa ole työllistymistavoitteiden saavuttamisen kannalta mielekäästä, ja valiokunta katsookin, että eläkkeensaajan pyynnöstä eläkkeen lepäämistä tulisi näissä tapauksissa voida jatkaa ilman pakollista eläkejaksoa. Ennen päätöstä eläkkeen jättämisestä uudelleen lepäämään työkyvyttömyyseläkettä saavan tilanne tulisi tarkistaa yhteistyössä eri toimijoiden kesken. Pysyvän työllistymisen ja työelämään kiinnittymisen kannalta neljän vuoden yhtäjaksoista eläkkeen lepäämässäoloa voidaan pitää riittävänä.

Valiokunta esittää, että sosiaali- ja terveysvaliokunta harkitsee pakollisen kolmen kuukauden eläkejakson tarpeellisuutta.

Työvoimapalvelut työkyvyttömyyseläkettä saavan työllistymisen tukena

Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että työttömyyseläkkeensä lepäämään jättäneellä on nykyisen lainsäädännön perusteella oikeus saada työvoimahallinnon palveluja työllistymisen tukemiseksi. Työttömyysturvajärjestelmässä henkilöä ei pidetä työkyvyttömänä sinä aikana, kun hänen työkyvyttömyyseläkkeensä on lepäämässä. Työkyvyttömyyseläkettä saavien mahdollisuudesta saada työvoimahallinnon palveluja työllistymisen tukemiseksi hallituksen esityksessä ei arvioida. Valiokunta pitää tätä puutteena ja toteaa, että hallituksen esityksessä olisi tullut tarkemmin arvioida työkyvyttömyyseläkettä saavien ja eläkkeensä lepäämään jättäneiden henkilöiden mahdollisuuksia ja oikeuksia saada työvoimahallinnon palveluita.

Työkyvyttömyyseläkkeen saaja, joka pyrkii takaisin työelämään ja hakee töitä TE-toimistossa, kirjataan työnhakijaksi. Henkilön mahdollisella työkyvyttömyydellä ei siten ole merkitystä tutkittaessa työnhakijaksi rekisteröitymisen edellytyksiä. Sen sijaan työkyvyttömyyseläkettä saavan henkilön kirjaaminen työttömäksi työnhakijaksi edellyttää, että TE-toimisto arvioi henkilön työkykyiseksi ja että henkilön työllistymistä voidaan tukea tuloksellisesti julkisella

työvoimapalvelulla. Työkyvyttömyyseläkkeensä lepäämään jättänyttä ei pidetä työkyvyttömänä, joten hänet voidaan kirjata työttömäksi työnhakijaksi ilman erillistä arviointia. Työttömänä työnhakijana työkyvyttömyyseläkettä saavat ja eläkkeensä lepäämään jättäneet ovat oikeutettuja palkkatukeen ja muihin työllistymistä edistäviin toimiin.

Julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain ja sitä koskevan ohjeistuksen perusteella eläkkeen lepäämään jättäneellä on oikeus palkkatukeen ja muihin työllistymistä edistäviin toimiin. Lain 7 luvun 3 §:n mukaan palkkatukea ei kuitenkaan voida myöntää, jos työsuhde, jota varten tuki on tarkoitettu, on alkanut ennen kuin tuen myöntämisestä on tehty päätös. Käytännössä tämä saattaa estää eläkkeen lepäämään jättäneen henkilön työllistämisen palkkatuetuun työhön, koska henkilö ei voi jättää eläkettään lepäämään, ennen kuin hänellä on työtuloja ja hän on työssuhteessa.

Eläkkeen lepäämään jättäminen voi muodostua merkittäväksi työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työllistymisen keinoksi, jos lepäämään jättämisjärjestelyyn saadaan joustavasti liitetyksi palkkatuki, jolla madalletaan eläkkeeltä työhön siirtyvän rekrytointikynnystä. Palkkatuki tulisi olla mahdollista myöntää jo eläkkeen voimassaolon aikana. Valiokunta pitää tärkeänä, että palkkatukea koskevia säännöksiä selkiytetään ja tarvittaessa muutetaan tältä osin siten, että työkyvyttömyyseläkettä saavien ja eläkkeensä lepäämään jättäneiden työllistämistä voidaan edistää käyttämällä heidän työllistämiseen joustavasti myös palkkatuettua työtä.

Lain vaikutusten seuranta

Ehdotetusta erillislaista huolimatta työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työllistyminen saattaa Suomen poikkeuksellisen huonosta taloudellisesta tilanteesta johtuvan työttömyyden kasvun vuoksi olla vaikeaa. On vaarana, että neljän vuoden aikana lain vaikuttavuudesta ei tämän vuoksi saada riittävästi tietoa, jonka perusteella pystyttäisiin arvioimaan toistaiseksi voimassa olevan lain säätämisen tarpeellisuus. Valiokunta pitääkin tärkeänä, että poikkeuksellinen taloudellinen tilanne otetaan huomioon harkittaessa toistaiseksi voimassa olevan lain tarpeellisuutta. Lisäksi valiokunta katsoo, että tarvittaessa tulee harkita määräaikaisen lain voimassaolon jatkamista neljän vuoden jälkeen.

Hallituksen esityksen tavoitteena on lisätä työkyvyttömyyseläkkeellä olevien henkilöiden mahdollisuuksia osallistua työkykynsä mukaan työelämään ja luoda nykyistä paremmat mahdollisuudet satunnaisten ja lyhytaikaisten töiden vastaanottamiseen. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta pitää hallituksen esityksen tavoitteita ja esitettyjä toimenpiteitä merkittävinä ja oikeasuuntaisina. Valiokunta kuitenkin toteaa, että esitetyt toimenpiteet eivät yksinään ole riittäviä työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämiseksi, ja katsoo, että työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työllistymisen edistämiseksi tulee edelleen harkita myös muita toimia.

Lausunto

Lausuntonaan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta esittää,

että sosiaali- ja terveysvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

TyVL 9/2009 vp — HE 72/2009 vp

Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Arto Satonen /kok	Jari Larikka /kok
vpj.	Jukka Gustafsson /sd	Markus Mustajärvi /vas
jäs.	Hannakaisa Heikkinen /kesk	Paula Sihto /kesk
	Anna-Maja Henriksson /r	Katja Taimela /sd
	Arja Karhuvaara /kok	Tarja Tallqvist /kd
	Johanna Karimäki /vihr	Jyrki Yrttiaho /vas
	Merja Kuusisto /sd	vjäs. Juha Rehula /kesk
	Merja Kyllönen /vas	Lenita Toivakka /kok (osittain).

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

neuvotteleva virkamies Marjaana
Kinnunen.

ERIÄVÄ MIELIPIDE

Perustelut

Lakimuutoksen tavoitteena on edistää työkyvyttömyyseläkkeellä olevan työhönpaluuta. Tavoite on sinällään aivan oikea. Eläkkeen rinnalla ansaittavalle työansiolle asetettu kiinteä euro-määräinen raja johtaa kuitenkin lain alkuperäisen tarkoituksen vesittymiseen, jos se asetetaan liian alas ja jos sitä ei tarkisteta vuosittain. Kuudensadan euron raja tarkoittaisi tulevaisuudessa sitä, että sovitettaessa yhteen työansioita ja eläkettä joko työaikaa pitää supistaa tai palkkaa pienentää. Se ei ole tarkoituksenmukaista, mikäli tavoitteena on se, että eläkkeensaaja saa osan toimeentulostaan ansiotyöstä.

Asetettua rajaa tulee myös tarkistaa vuosittain, jotta se seuraa palkka- ja hintakehitystä. Tällaisen palkkakaton asettaminen sille kohde-ryhmälle, joka jo muutoinkin on työmarkkinoilla vaikeassa asemassa tai yrittää paluuta töihin, on epäoikeudenmukainen. Vaikka valiokunta tukeekin lausunnossaan ansaintarajan nostamista kuudestasadasta eurosta seitsemäänsataan eu-

roon, se ei esitä rajan tarkistamista vuosittain. Siksi esitämme lisättäväksi 3 §:ään uuden 2 momentin.

Hallituksen esityksessä eläkkeen lepäämään jättäminen rajataan kahteen vuoteen, vaikka se on kansaneläkkeen osalta ollut aiemmin viisi vuotta. Esimerkiksi mielenterveyskuntoutujien kohdalla kahdenkaan vuoden työnteko ei vielä kerro työssä jaksamisesta koko totuutta. Epävarmuus perusturvasta voi jopa johtaa terveydentilan heikkenemiseen, sillä mielen sairaus saattaa olla syklittäinen.

Esitämme myös voimaantulosäännöstä tarkistettavaksi niin, että laki olisi voimassa vuoteen 2015 asti.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Eriävän mielipiteen muutosehdotukset)

Eriävän mielipiteen muutosehdotukset

Laki

työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 ja 2 §
(Kuten TyVL)

3 §

Työeläkelakien mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen ansaintaraja

Työeläkelakien mukaista työkyvyttömyyseläkettä saavan työansiot eivät vaikuta työkyvyttömyyseläkkeen maksamiseen, jos:

1) täyden työkyvyttömyyseläkkeen saajan työansiot ovat enintään 40 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta tai, jos edellä tarkoitettu 40 prosenttia vakiintuneesta keskiansiosta on vähemmän kuin 700 euroa, enintään 700 euroa kuukaudessa; tai

2) osatyökyvyttömyyseläkkeensaajan työansiot ovat enintään 60 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta tai, jos edellä tarkoitettu 60 prosenttia vakiintuneesta keskiansiosta on vähemmän kuin 700 euroa, enintään 700 euroa kuukaudessa.

Ansaintarajaa tarkistetaan vuosittain valtioneuvoston asetuksella kuluttajahintaindeksin kehityksen mukaisesti (Uusi).

4 §

Työeläkelakien mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen jättäminen lepäämään

Jos työeläkelakien mukaista työkyvyttömyyseläkettä saava on ansiotyössä ja tästä työstä saadut työansiot ylittävät sekä 3 §:ssä mainitun 700 euron ansaintarajan kuukaudessa että 60 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta, työkyvyttömyyseläkkeen maksaminen keskeytetään ja eläke jätetään lepäämään eläkkeensaajan ilmoituksesta tai eläkelaitoksen aloitteesta.

(2 mom. kuten TyVL)

Jos 1 momentissa tarkoitettujen työansioiden arvioidaan ylittävän yli vuoden ajan sekä 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettun 700 euron ansaintarajan että 40 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta, täysi työkyvyttömyyseläke muutetaan osatyökyvyttö-

myyseläkkeeksi muutosta seuraavan kuukauden alusta.

5 §

Kansaneläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen ansaintaraja ja eläkkeen jättäminen lepäämään

Kansaneläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen maksamiseen ei vaikuta, jos eläkkeensaajan työansiot ovat enintään 700 euroa kuukaudessa. Jos eläkkeensaaja ansaitsee enemmän kuin 700 euroa kuukaudessa, työkyvyttömyyseläkkeen maksaminen keskeytetään ja eläke jätetään lepäämään eläkkeensaajan ilmoituksesta tai Kansaneläkelaitoksen aloitteesta.

(2 mom. kuten TyVL).

6 §

Työkyvyttömyyseläkkeen lepäämään jättämisen kesto ja eläkkeen lakkauttaminen

Työkyvyttömyyseläke jätetään lepäämään yhdenjaksoisesti vähintään kolmeksi kuukaudeksi ja enintään viideksi vuodeksi.

Työkyvyttömyyseläke voidaan jättää anomuksesta uudelleen lepäämään enintään viideksi vuodeksi.

Jos tämän lain nojalla lepäämään jätettyä työkyvyttömyyseläkettä ei vaadita uudelleen maksettavaksi viiden vuoden kuluessa lepäämään jättämisestä, työkyvyttömyyseläke lakkautetaan sen lepäämään jättämisestä lukien.

7—11 §
(kuten TyVL)

12 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2015.

(2—4 mom. kuten TyVL)

Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2009

Markus Mustajärvi /vas
Merja Kyllönen /vas
Jyrki Yrttiaho /vas
Jukka Gustafsson /sd

Katja Taimela /sd
Merja Kuusisto /sd
Tarja Tallqvist /kd